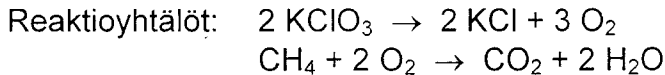
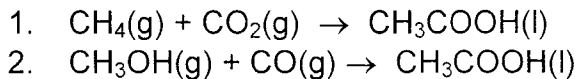

Tentti 7.1.2011

1. Metaaninäytteen polttamiseen tarvittava happi saadaan kuumentamalla kaliumkloraattia KClO_3 . Kuinka monta grammaa kaliumkloraattia tarvitaan, kun siitä saatavalla hapella halutaan polttaa 66,3 g metaania?

2. Etikkahappoa voidaan teoriassa valmistaa seuraavilla reaktioilla:

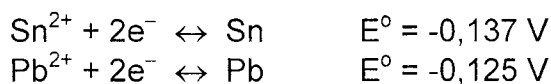

- a) Laske reaktioille ΔH° , ΔS° ja ΔG° käyttämällä seuraavia arvoja standardiarvoja (25 °C, 101,325 kPa):

Yhdiste	ΔH_f° (kJ/mol)	ΔG_f° (kJ/mol)	S° (J/K mol)
$\text{CH}_4(\text{g})$	-75	-51	186
$\text{CH}_3\text{OH}(\text{g})$	-201	-163	240
$\text{CH}_3\text{COOH}(\text{l})$	-484	-389	160
$\text{CO}_2(\text{g})$	-393,5	-394	214
$\text{CO}(\text{g})$	-110,5	-137	198

- b) Kumman reaktion valitsisit kaupalliseksi menetelmäksi etikkahapon valmistamiseksi? Perustele vastauksesi.
- c) Millä lämpötila-alueella valitsemasi reaktio tapahtuu spontaanisti? Voidaan olettaa, että ΔH° ja ΔS° eivät riipu lämpötilasta.
3. Kylläistä kalsiumhydroksidiliuosta voidaan käyttää pH-mittareiden kalibrointiliuoksena emäksisellä pH-alueella. Liuoksen pH 25 °C:ssa on 12,4.
- a) Kirjoita $\text{Ca}(\text{OH})_2$:n liukenemisreaktio.
- b) Mikä on $\text{Ca}(\text{OH})_2$:n liukoisuustulo 25 °C:ssa?
- c) Mikä on 1 dm³:iin vettä liunneen $\text{Ca}(\text{OH})_2$:n massa? Veden ionitulo on $1,0 \cdot 10^{-14} \text{ mol}^2/\text{dm}^6$.
4. Galvaaninen kenno koostuu tinasauvasta, joka on upotettu Sn^{2+} -liuokseen (0,075 mol/dm³) ja lyijysauvasta, joka on upotettu Pb^{2+} -liuokseen (0,600 mol/dm³). Kennon lämpötila on 25 °C. Liuostilavuudet ovat yhtä suuret.
- a) Kirjoita elektrodireaktiot ja kennoreaktio sekä laske kennon normaalipotentiali.
- b) Laske kennon sähkömotorinen voima E alussa.
- c) Mikä on kennon sähkömotorinen voima E, kun $[\text{Pb}^{2+}]$ on laskenut arvoon 0,500 mol/dm³?

Tunnetaan seuraavat normaalipotentialit:

5. a) Selitä lyhyesti kiinteän aineen eri hilatyyppit. Miten hilatyyppi vaikuttaa aineen sulamispisteeseen?
 b) Selitä lyhyesti galvaaninen korroosio.
6. a) Biopolttoaineet
 b) Biohajoavat muovit

$$R = 8,314 \text{ J mol}^{-1} \text{ K}^{-1}$$

$$F = 96500 \text{ A s mol}^{-1}$$

Kaavat:

$$\Delta G = \Delta H - T\Delta S$$

Henryn laki: $c_A = k \cdot p_A$

Raoultin laki: $p = p_1^0 x_1 = p_1^0 \cdot \frac{n_1}{n_1 + \sum n_i}$

$\Delta t_b = K_b \cdot m \cdot i$ ja $\Delta t_f = K_f \cdot m \cdot i$

0. kertaluku: $c = -kt + c_0$

1. kertaluku: $\ln c = -kt + \ln c_0$

2. kertaluku: $\frac{1}{c} = kt + \frac{1}{c_0}$

$$k = A e^{-(E_a / RT)}$$

$$E(\text{kenno}) = E^0(\text{kenno}) - \frac{RT}{zF} \cdot \ln \left(\frac{[P]^p [R]^r}{[A]^a [B]^b} \right)$$

$$Q = It = znF$$